

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين إنه خير ناصر ومعين الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وعلى آله وألهم الطيبين الطاهرين ولعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الآدبين

جلوه وجه الله باحجلی حق در ماه شعبان

سؤال: درباره ولادت حضرت صاحب الأمر (عليه السلام) مشهور است که در نیمه شعبان بوده، و از طرفی دیده ام که خواص پیروان اهل حق در روز هشتم شعبان جشنواره تجلی و ولادت را برگزار می کنند، می خواستم برایم توضیح دهید که واقعیت امر چیست و کدام تاریخ صحیح یا مهمتر است ؟

جواب: این موضوع برای توضیح شافی و واقع نیاز به تالیف کتابی مستقل دارد، ولی برای اینکه سوال شما بی پاسخ نماند؛ فهرستار رؤوس عناوین مطالب مهمی که پرسش شما را از هر جهت پاسخ دهد بیان می کنم::

- ۱- مناسبتهای دینی و ایام آن هر قدر متعدد شوند ولوبه عنوان یک مناسبت باشد؛ اشکالی نداشته، و گرامیداشت آن احیای شعائر الله می باشد، لذا با آشکار شدن ویژگی مناسبت و تاریخی؛ بلکه اولویت و اهمیت آن؛ به هیچ وجه از ارزش مناسبت و تاریخ مشهور کاسته نمی گردد، و هر چیز به جای خویش نیکوست.
- ۲- تعدد نقل و روایت درباره تاریخ مناسبتهای دینی بسیار فراوان بوده؛ و امر عجیبی نمی باشد، وقتی رحلت حضرت خاتمه الانبیاء ﷺ که مورد اهتمام و اطلاع همه مسلمانان بوده و فرق دیگر علیرغم ضعفها و کاستهای اعتقادی؛ از ابتدا به

- آن توجه داشته اند، و موضوعش نیز امری آشکار و علنی بوده و تحت هیچ گونه شرایط خفا و تقهیه نبوده است، ولی با این حال می بینیم که در تاریخ رحلت حضرتش بیش از سیزده قول و تاریخ؛ تنها در میان عامه مطرح است! وقتی چنین امر عمومی و همگانی و آشکاری به این مقدار تعدد اقوال و تاریخ مبتلا شده، دیگر وضعیت مناسبتهایی که همواره پنهان داشته شده و در طول تاریخ محکوم به تقهیه و کتمان بوده است؛ معلوم است. موضوع ولادت حضرت مولا صاحب الامر (منه السلام والیه التسلیم) تا لحظه ولادت حتی بر خواص اهل خانه امام ۷ علیه السلام مخفی و پوشیده بوده و پس از آن نیز موضوع حضرتش همواره با خفاء و اخفاء مواجه بوده و حتی وجود شریف حضرتش که از ابتدای ولادت تا کون با سترو پوشیدگی قرین بوده است.
- ۳- درباره ولادت حضرت صاحب الامر (منه السلام والیه التسلیم) تواریخ متعددی ذکر شده است؛ که به دوازده تاریخ و هنگام

مسی رسد، که در روزهایی از ماههای رمضان و ربیع الأول و ربیع و شعبان نقل شده است.

۴- آنچه که در میان خواص اهل حق متدالو است؛ ضمن احتوای بر اسرار و معارف خاصه؛ خالی از عنوان مشهور میان عامه ناس نبوده؛ بلکه آنرا نیز شامل است، یعنی اینکه اگر چه روز هشتم ماه شعبان را روز تجلی رب العالمین در ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) می دانند، ولی روز نیمه شعبان را نیز گرامی می دانند، چه اینکه روز ظهور عام و اظهار حضرتش بر عموم بوده، پس از اولین پنهانی و خفا که پس از ولادت برای حضرتش پیش آمد، حضرت امام حسن عسکری ۷ با فراخوانی بزرگان اهل حق از سراسر بلاد و سرزمینها؛ حضرت مولا صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) را به آنها و دیگر خلائق نمایاندند، و این

هنگام اولین وقتی است که عموم خلائق از وجود حضرتش آگاه شدند و لذا به تاریخ ولادتش مشهور گردیده است.

۵- حضرات معصومین (علیهم السلام) دارای دو صفت از اصحاب و یاران بوده اند، یک صفت که صرفا حاملان علوم ظاهری و مروجین اعلام و نشانهای رسمی آپن حق بوده اند **۴**، و یک دسته که گذشته از علوم ظاهری؛ حاملان اسرار و علوم باطنی آن حضرات نیز بوده اند، ولذا در نقل و انتقال کلام خازنان وحی می بینیم که حاملان اسرار **۵** ضمن اینکه ابوابی از علوم حضرات را می گشایند که در نزد حاملان علوم ظاهری یافت نمی شود؛ در همان موارد علوم ظاهری نیز تفاصیل و نکات و دقایق و رقایقی را مطلع و حاملند؛ که تیجتا همان علوم ظاهری در سطح بسیار والاتری عرضه می گردد. به مناسب مقام: حدیث شریفی که واقعه اظهار حضرت مولا صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) بر خواص شیعیان را نقل می نماید، در مجامع حدیث حاملان علوم ظاهری **۴**؛ از جمع خواص و بزرگان حاضر آن مجلس به نحو اشاره سخن رفته است که جمعی از اصحاب حاضر بودند، ولی همین واقعه در مجامع حدیث حاملان علوم باطنی **۵**؛ به تفصیل شرح شده است، با ذکر عدد آنها و اینکه هفتاد و چند نفر بودند، و بردن نام یکایک افراد و ویژگیهای ایشان (که در میانشان خادمان و خواص حضرات امامان رضا و جواد و هادی و عسکری علیهم السلام بوده اند)، و بالاتر اینکه صاحب کتاب و ناقل روایت به یک نقل اکتفا نکرده،

بلکه به حضور یکایک افراد حاضر آن مجلس رسیده و واقعه را از هریک جداگانه شنیده است، آیا چنین نقلی و روایتی قابل مقایسه با نقل اجمالی و غیر دقیق را دارد؟ نه خیر به هیچ وجه.

۶- تاریخ ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) سحرگاه و پیش از طلوع فجر روز جمعه هشتم شعبان ۲۵۷ هجری قمری (دو سال و هفت ماه پیش از شهادت حضرت امام حسن عسکری ۷) می باشد.

۷- این تاریخ در مجامع حدیث و کلام خازنان وحی که از طریق اصحاب اسرار معصومین علیهم السلام رسیده است، درج و ثبت بوده و از نظر اهل حق مسلم می باشد.

۸- در حدیث شریف جناب مفضل جعفی ۱ که در باب ظهور حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) از حضرت امام صادق ۷ نقل نموده است و بیش از یکصد صفحه متواتی است، حضرت امام صادق ۷ ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) را در همین تاریخ بشارت داده اند.

۹- در سال ۲۵۵ هجری قمری حضرت امام حسن عسکری ۷ پس از دادن بشارت نزدیکی ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) به یکی از خواص اصحابشان؛ و سؤال وی از تاریخ ولادت ایشان؛ حضرت امام عسکری ۷ دقیقاً تاریخ فوق الذکر را خبر داده بودند.

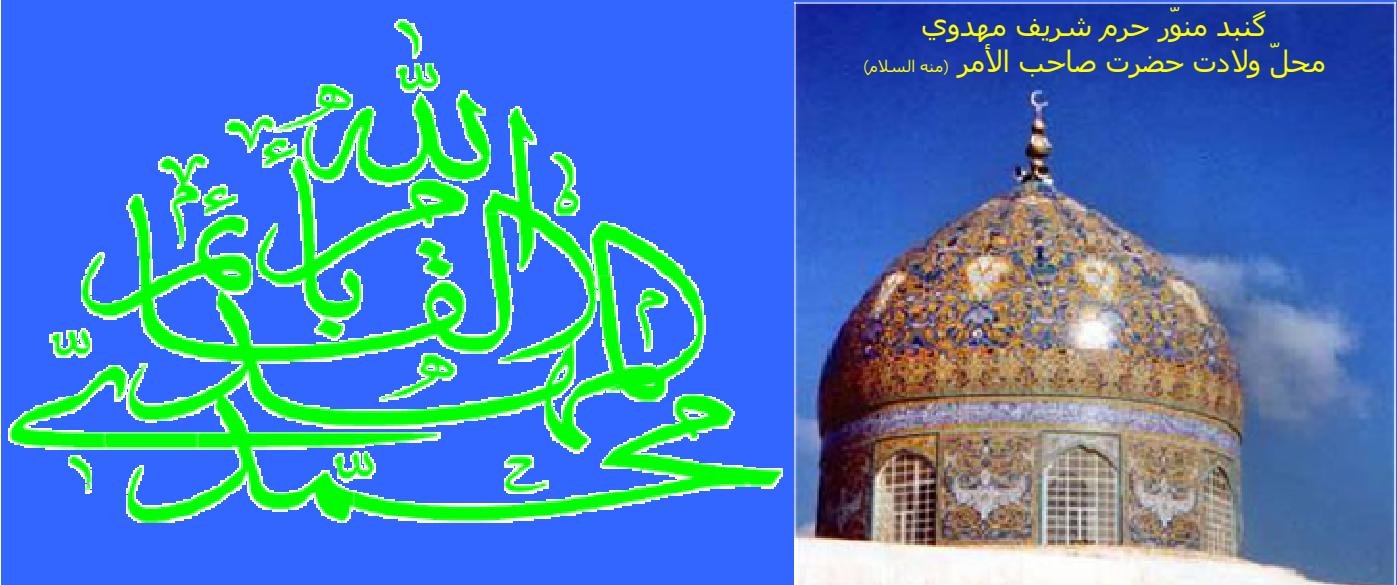
۱۰- در نقل دقیق حدیث مفصل شرح واقعه ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) که در مجامع حدیث خواص اهل حق نیز آمده؛ همین تاریخ ذکر شده است.

۱۱- در حدیث شریف دیگری که در مجامع حدیث اصحاب اسرار حضرات نقل شده است که: در همان سال ولادت شب نیمه شعبان جمعی از اهل حق که عازم سامرا بودند؛ شب نیمه شعبان را به زیارت مشهد حسینی ۷ مشرف شده؛ و در آنجا با شیعیانی که از سامرا برای زیارت به کربلا آمده بودند ملاقات کرده بودند، و آنها بشارت داده بودند که ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) در شب هشتم شعبان واقع گردیده است.

۱۲- اطلاع از تاریخ ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام والیه التسلیم) در هشتم شعبان سال ۲۵۷؛ محدود به خواص اهل حق نبوده، و نزد عموم افراد حتی ییگانگان نیز معروف بوده است، حتی کسانیکه در ادامه مسیر از ارتباط با ناحیه مقدسه محروم شده و ییگانه شمرده شده بودند.

خداؤند همه ما را به معرفت شامله و تسليم کامله و پیروی و عبودیت تامه و خدمت خالصه و متواصلة حضرت وجه الله القائم بأمر الله ابو القاسم محمد بن الحسن المهدی (منه السلام والیه التسلیم) همواره موفق و ناصل بدارد. آمين رب العالمين.

گنید منور حرم شریف مهدوی
 محل ولادت حضرت صاحب الأمر (منه السلام)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ وَلِيِّ امْرَأِ الْحَاضِرِ الْمَسْتُورِ أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الْمَهْدِيِّ
وَأَبِيهِ الْإِمَامِ الْحَادِيِّ عِشْرَ ۗ وَأَمَّهُ نَرْجِسُ وَأَخِيهِ مُوسَى وَأَوْلَادُهُ وَأَحْفَادُهُ وَسَفَرَائِهِ وَنَوَابِهِ وَعَمَالِهِ وَأَنْصَارِهِ

اللَّهُمَّ أَفْضُّ صَلَاتَكَ وَسَلَامَةَ سَلِيمَاتَكَ عَلَىٰ سَرِ السَّرَّائِرِ الْعُلَيَّةِ وَخَفِيِّ الْأَرْوَاحِ الْقَدْسِيَّةِ مَعْرَاجِ الْعُقُولِ مُؤَصَّلِ الْأَصْوَلِ
قُطْبِ رَحْمَةِ الْوُجُودِ مَرْكَزِ دَائِرَةِ الشُّهُودِ كَمَالِ النَّسْأَةِ وَمَنْشَا الْكَمَالِ جَمَالِ الْجَمِيعِ وَمَجْمَعِ الْجَمَالِ الْوُجُودِ الْمَعْلُومِ وَالْعِلْمِ
الْمَوْجُودِ السَّائِلِ الْجَوْدِ الثَّابِتِ فِي الْأَبْوَدِ الْمُحَادِي لِلْمَرَآتِ الْمُصْطَفَوَيَّةِ وَالْمُتُحَقَّقِ بِالْأَسْرَارِ الْمُرْتَضَوَيَّةِ الْمُتَرَشِّحِ بِالْأَنْوَارِ الإِلَهِيَّةِ
وَالْمُرْبَّيِ بِالْأَسْتَارِ الرُّبُوبِيَّةِ فَيَاضِ الْحَقَائِقِ بِوُجُودِهِ وَقَسَامِ الدَّفَائِقِ بِشَهُودِهِ الْأَسْمَ الْأَعْظَمِ الإِلَهِيِّ وَالْحَاوِيِّ لِلنَّشَائِتِ الْغَيْرِ
الْمُنَتَاهِيِّ غَوَّاصِ الْيَمِّ الرَّحْمَانِيَّةِ وَسَلِكِ الْلَّنَّالِيِّ الرَّحِيمِيَّةِ طُورَ تَجَلِّيِ الْاَلوهِيَّةِ نَارِ شَجَرَةِ النَّاسُوَيَّةِ نَامُوسِ اللَّهِ الْأَكْبَرِ وَغَایَةِ
الْبَشَرِ أَبِي الْوَقْتِ مَوْلَى الرَّمَانِ الَّذِي هُوَ لِلْحَقِّ أَمَانٌ نَاطِمٌ مَنَاطِمِ السَّرِّ وَالْعَلَنِ أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ

دوشنبه هشتم شعبان ۱۴۲۹ هجری قمری (یکهزار و یکصد و هفتاد و دومن) سالروز فرخنده میلاد مسعود

حضرت قدسية وجه الله و قبلة حقيقة عباد الله مولانا صاحب الأمر ارواحنا فداء را

به پیشگاه مبارک حضرتش و حضور والد معظمش حضرت عسکری ۷ و والده مکرمہ اش جناب نرجس ۳ تبریک عرض می کیم

به روایت جناب حسین بن حمدان از جناب مفضل جعفی از حضرت امام صادق (صلوات الله عليه) در کتاب الهدایة الکبری و نقل بحار الأنوار

و نیز روایت صدوق از غیاث بن اسد در اکمال الدین و نقل ابن الأزرق فی تاریخ میافارقین وابن خلکان قی وفیات الأعیان و نقل بحار الأنوار-ج ۱۵۱ ص ۲۵۰ و ۳۶۰ و ۵۲ و ۳۶۱ و وقایع الشهور، آیة الله بیرحدی نقل تقویم الاعظین ص ۱۲۳ / به نقل وقایع الایام خیابانی، مجلد ماه رب و شعبان، ص ۳۶۹ از جلاء العيون

در این روز، سنه ۲۵۷، ولادت با سعادت امام زمان: حضرت حجه بن الحسن، صاحب الامر عليه السلام واقع شده است.

شیخ صدوق از حکیمه دختر حضرت جواد عليه السلام روایت کرده که فرموده: فرستاد بنزد من امام حسن عسکری عليه السلام و فرمود که ای عمه! افطار خود را نزد ما قرار بده، و خداوند تبارک و تعالی ظاهر میکند در این شب، حجت را او است حجت او در زمین. گفتم: از کدام زن؟ فرمود: از نرجس. گفتم: بخدا قسم، خدا مرا فدای تو گردند، در او اثر حملی نیست. فرمود: همانستکه گفتم بتو.

حکیمه گفت: پس وارد شدم بر نرجس چون سلام کردم و نشستم، آمد که کفشه از پای من در آورد، بمن گفت ای سیده من! چگونه است حال شما؟ گفتم: توفی سیده من و سیده اهل من، این کلمه را از من بعيد دانست و گفت: این چیست که میفرمائی از عمه! گفتم: از دختر جان من! خداوند عالم، در این شب بتو پسری خواهد کرامت کرد که سید دنیا و آخرت باشد، پس نرجس نشست و از این مطلب شرمنش آمد، پس من نماز خود را گذاردم و چون از نماز عشاء فارغ شدم، افطار کردم و خوابیدم

چون دل شب شد، برخواستم بنماز شب و چون از نماز فارغ شدم، دیدم نرجس هنوز در خواب است و حادثه ای هم بر او رخ نداده، پس نشستم مشغول تعقیب شده، پس خوابیدم دوباره فزعناک از خواب برخواستم باز نرجس در خواب بود، پس برخواست و مشغول نماز شب شد و من چون آثاری در نرجس ندیدم در لدم چیزی گذشت که صدای حضرت عسکری عليه السلام بلند شد که ای عمه! تعجیل منما، امر ولادت نزدیک شد، من شروع کردم بخواندن الم سجده و پس که ناگاه نرجس بحالت فزع برخواست، من نزدیک او شدم و گفتم: اسم الله عليك، آیا در خودت چیزی احساس میکنی؟ گفت: بلی ای عمه! گفتم: قلب خود را جمع کن، این علامت همانستکه بتو گفتم،

پس مرا و نرجس را سیستی خواب گرفت و وقتی بیدار شدیم که آنمولود مسعود بدنبیا آمد بود، پس جامه را از روی او برداشتیم، دیدم که در سجده است و مناخد خود را بر زمین گذاشته، پس او را در بر گرفتم، دیدم نظیف و پاکیزه است، پس صدای پدرش بلند شد که ای عمه! بیاور پسرم را. من بردم او را بنزد آنحضرت، پس آنجناب دستهای خود را در زیر ران و کمر او گذاشت و قدمهای او را بر سینه خود نهاد، پس زیان خود را در دهان او گذاشت و دست بر چشم و گوش مفاصل او مالید و فرمود: ای پسرک من! تکلم کن، حضرت حجه گفت: اشهادان الاله الا الله وحده لا شريك له و اشهادان محمد رسول الله، پس صلوات فرستاد بر امیر المؤمنین (علیه السلام) و سایر ائمه تا پدر بزرگوار خود و ساکت شد. امام حسن، فرمود: ای عمه! بیبر او را بنزد مادرش تا سلام کند بمادرش و دوباره او را بیاور. من بردم او را نزد مادرش، چون سلام کرد بر او، برگردانیدم او را بخدمت پدرش.

حضرت فرمود: ای عمه! چون روز هفتم شد بنزد ما بیا. حکیمه گفت: چون داخل صبح شدم، رفتم خدمت حضرت امام حسن تا سلام کنم بر او، پرده را پس کردم تا سید خود، حضرت حجه، را به بینم، او را ندیدم. گفتم فدایت شوم کجا شد؟ فرمود: سپریدم او را به آنکه سپرد باو مادر موسی، موسی را، چون روز هفتم شدت خدمت آنحضرت رسیدم و سلام کردم و نشستم. آنجانب فرمود: پسرم را بیاور نزد من، پس آنمولود را در میان خرقه گذاشته بخدمت پدرش بردم باز مثل روز اول کرد با او، پس زیان در دهان او گذاشت مثل آنکه او را بشیری یا عسل غذا بددهد،

پس فرمود: تکلم کن ای پسر من! حضرت حجه، شهادت گفت و صلوات بر رسول و امیر المؤمنین و ائمه فرستاد تا پدر بزرگوارش، پس این آیت مبارک از قرآن تلاوت کرد: بسم الله الرحمن الرحيم و نريد ان نمن على الدين....الى قوله تعالى...، ماکانوایحذرون.

ای حریمت کعبه توحید را کن یا ان آستانت مسحیار است و درت دارالامان

پیش کرسی جلالت عرش کمتر پایه ای ییت معمور حمالت قبله هفت آسمان

والحمد لله رب العالمين